

BIALOWIECZA

Reeds in 1921 werd in Polen in het grensgebied met Rusland een reservaat gesticht rondom de witte toren (in het Pools Bialowicza). Tegenwoordig beslaat dit totale natuurreservaat 150.000 Ha waarvan 62.500 Ha in Polen en 87.500 Ha in Wit Rusland. Hiervan is vanaf 1956 10501,95 Ha strikt reservaat onder de bescherming van de UNESCO. Eén derde bestaat uit dennen en sparren. De rest bestaat uit eik, haagbeuk, es, linde, berk, esdoorn en olm, een oerwoud van de gematigde zone dat nog het eindstadium van beukenbos (zoals het Zoniënbos) niet bereikt heeft. De belangrijkste boom associatie is deze van het Tillio-Carpinetum met als overheersende soorten eik, haagbeuk (*Carpinus*) en linde (*Tilia*).

De bodemlaag omvat de bosandoorn gemeenschap (Tillio -Carpinetum *stachyetosum silvaticae*). De zeggen loofwoudgemeenschap (T. -C. *caricetosum remotae*), het humus loofwoud (T. -C. *typicum*) en het rooigras loofwoud (T. -C. *calamagrostietosum*) met ook citroenkruid en haagbeuk (*Melitti Carpinetum*). Aan de waterlopen de elzen-es gemeenschap (*Circaeo-Alnetum*) en de brandnetels (*Urticaceae*). In de droge dennenbossen de rooigras-dennen associatie (*Calamagrostio arundinacaea -Pinetum*), verder een vochtige eik en dennen gemeenschap (*Quercu-Piceetum*) met op de vochtigste plaatsen veen-turf met den en berk begroeid (*Sphagno girgensohnii -Piceetum*) soms gemengd met berk (*Betula pubescentis-Piceetum*) met de rode bosbes en blauwgras (*Vaccinio vitis-ideae -Pinetum*), op moerassige plaatsen de bosbes-associatie (*Vaccinio-myrtilli Pinetum*) en moerasbos met de Rijsbes (*Vaccinio uliginosi -Pinetum*) en hier en daar een hoogveen dennenbos associatie (*Ledo-Sphagnetum magellanici*) aan stilstaande waters zegge-elzengemeenschap (*Carici elangatae-Alnetum*). Aan de oevers van stromende waters de veenmos-berkengemeenschap (*Sphagno-Betuletum pubescentis*) en laurierwilgen en grauwe bosjes (*Salicetum pentandrae-cineraea*) en in de dalen een dwergberk en kruipwilg associatie (*Betulo Salicetum repentis*). Dit zeer gevarieerde ecosysteem, het laatste oerbos ontstaan na de ijstijd telt . 5000 plantensoorten : 775 vaatplanten, 3000 zwamsorten waarvan 430 hogere zwammen, 277 soorten korstmossen, 200 soorten mossen. Onder de 54 soorten zoogdieren van het park is de wisent of Europese bizon het logo van het park. De wisent werd in het wild in zijn laatste schuilplaatsen uitgeroeid in Bialowicza in 1919 en in de Kaukasus in 1926. In 1929 kwamen de eerste 17 wisents uit dierentuinen afkomstig Bialowicza terug bevolken en in 1957 telde men er weer 250. Men vindt in het park ook everzwijnen, herten, Europese eland, Lynx, bever en visotter. Ingevoerd werden de bisamrat, Amerikaanse nerts en witte ooievaar. In vroegere tijden kwamen ook voor de oeros, Tarpan, bruine beer en Europese nerts. Het park telt 12 soorten vleermuizen en de zeldzame middelste spitsmuis. Onder de 120 vogelsoorten telt men in het park 12 roofvogels waaronder de dwergarend, slangenarend, schrei-arend, 7 uilensoorten waaronder de dwerguil of mussen-uil. In de dennenbossen vindt men kraanvogels, de hier in het biotoop horende zwarte ooievaar, hazelhoen, dwerg- en

halsbandvliegenvangers, de notenkraaker, de drieteenspecht en de witrugspecht, allen typerende soorten voor een loofwoud met oerwoudkarakter. Nergens in Europa kan men zulk een woud nog vinden behalve in Bialowicza. Het aantal insectensoorten is overweldigend, als voorbeeld hier tellen we 450 keversoorten uit de familie van de *Chalcidoidea*.

We denken dat voor onze leden die op zoek zijn naar een interessant natuurgebied Bialowicza kan aanbevolen worden.

Nota voor het begrijpen van de plantenassociaties moet u maar de Latijnse plantennamen in uw flora raadplegen en u zult onmiddellijk begrijpen over welke plantengemeenschap het gaat.